

185

RADEN NR 10. COMMUNISME

Int. Instituut
Soc. Geschiedenis
Amsterdam

DUITSLAND IN DE CRISIS VAN 1929.

HET DUITSE BANKROET. In geen land ter wereld werkte de crisis van 1929 zo verwoestend en tegelijk zo "genezend" als in Duitsland. Wel zakte het bedrijfsleven in Amerika nog verder ineen dan in Duitsland, wel was het aantal werklozen in Amerika nog veel groter dan in Duitsland, maar Amerika had geen last van buitenlandse schuldeisers, terwijl Duitsland enorme betalingen in het buitenland had te doen.

Na de 1e wereldoorlog werd Duitsland bij het Verdrag van Versailles ontwapend, een hele rij "onafhankelijke", kleine staten werd in het leven geroepen, die onderling genoeg zouden krakelen, om Frankrijk de overheersende positie op het vaste land van Europa te verzekeren en toen kon de grote uitplundering van de duitse arbeidersklasse beginnen. Deze bestond in de eerste plaats uit het opbrengen van een geweldig bedrag aan "oorlogsschulden". De eerste betalingen werkten echter al dadelijk ontwrichtend op het hele duitse bedrijfsleven, doordat er een ongekennde inflatie uit voortsproot. De duitse mark verloor praktisch iedere waarde. Van een verdere betaling van oorlogsschulden kon op deze voorwaarden geen sprake zijn en dus besloten de overwinnaars Duitsland eerst weer op de been te helpen, om daarna nieuwe aderlatingen te kunnen toepassen. De zieke moest eerst weer wat op krachten komen.

De overwinnaars besloten dus de mark opnieuw te stabiliseren, waartoe Amerika Duitsland een lening gaf van 800 miljoen mark

2/ (Dawes-lening). Maar ook daarna bleek het onmogelijk, om jaarlijks de milliarden uit de normale middelen op te brengen, zodat Duitsland telkens opnieuw leningen moest aangaan, om de oorlogsschulden te voldoen. De moeilijkheden leidden tot een nieuwe herziening van de betaling der oorlogsschulden, zodat in 1930 het "Young-plan z'n beslag kreeg. Duitsland moest jaarlijks de som van 1600 miljoen mark als oorlogsschuld betalen.

Het Young-plan is echter bij een plan gebleven, want de crisis maakte de uitvoering onmogelijk. Over de hele wereld kraakten de banken en stortten ze ineen. De franse, de engelse, de amerikaanse, de nederlandse, de zwitsersse banken begonnen allemaal hun kortlopende credieten op te vragen. Er voltrok zich een enorme goudverplaatsing, waarbij meer dan de helft van het goud der wereld in Amerika en Frankrijk terecht kwam, zodat het "rotsvaste" engelse pond zich niet kon handhaven.

In Duitsland werkten deze crediet-opzeggingen katastrofaal. De meeste staatsleningen waren leningen op korte termijn en daarnaast liepen de particuliere schulden der ondernemers, die in 1931 de som van 17000 miljoen bereikt hadden, waarvan 12000 miljoen op korte termijn. Nu was dit op zich zelf niet zo ernstig, maar de crisis had grote schade toegebracht aan de buitenlandse handel van Duitsland. Alle landen sloten hun grenzen door invoerrechten of contingenten, zodat de vorderingen op het buitenland snel terugliepen. Toen de buitenlandse banken dan ook begonnen met het opvragen der kortlopende credieten, was het liedje gauw gezongen. In de tijd van 10 dagen werd bij de duitse banken 2000 miljoen door het buitenland opgevraagd en tegen een dergelijke stormloop waren ze niet bestand. Er kon geen sprake zijn van een verdere betaling der oorlogsschulden en evenmin van een regelmatige afwikkeling der leningen.

De opper-chirurg Amerika stelde dus met leedwezen vast, dat de duitse patient aan verval van betaalkracht leed en dus eerst weer wat op de been geholpen moest worden. Zonder dat Duitsland er nog om gevraagd had, kwam Amerika reeds met het voorstel de betaling der oorlogsschulden een jaar uit te stellen. (Hoover-moratorium). Maar Frankrijk kon zich daarmee niet zonder meer verenigen. Frankrijk eiste, dat het "onvoorwaardelijke" deel der oorlogsschulden, de eigenlijke "herstelbetalingen" in ieder geval moest doorgaan, wat een bedrag van 660 miljoen uitmaakte.

De overwinnaars overlegden dus opnieuw en maakten een lijst van de bezittingen en schulden van de duitse bezittende

klasse op, zoals dat bij een failliete boedel behoort. (Layton-rapport). En ze constateerden, dat de patient ook de aderlating van die 660 miljoen niet kon doorstaan. Maar Frankrijk hield vast aan het "onvoorwaardelijke deel", ofschoon het wel ~~33000~~ wilde nemen met een uitbetaling van 660 miljoen in spoorwegobligaties van de duitse rijksspoorwegen, die dan onder de belanghebbenden konden verdeeld worden. Het Rijk zou deze obligaties dan binnen 10 jaar terug moeten kopen. Aldus geschiedde.

Het moratorium ~~op~~ loeg Duitsland dus van de betaling van die 1600 miljoen, die op 1 Juli '31 voldaan moesten worden. Maar dat gaf ~~toen~~ geen verlichting, omdat het buitenland verder voortging met het opvragen van de korte credieten. En zo waren dan de duitse banken verplicht op 12 Juli hun loketten te sluiten. De duitse bourgeoisie was bankroet. De overwinnaars konden met hun schuldbekentenissen voor de gesloten deuren van de bankgebouwen komen. De patient, die volgens de berekeningen van het amerikaanse Institute of Economics tot 1 Jan. '31 de som van 34½ milliard goudmark aan oorlogsschulden had betaald, was volkomen uitgeput.

NAAR MACHTSPOLITIEK. De zaak was nu maar, hoe konden de overwinnaars de failliete boedel overnemen, of hoe konden ze de patient weer op krachten brengen, om er nieuwe milliarden uit te halen? Bij een regelmatige afwikkeling van een faillissement zou de duitse bourgeoisie haar aandelen in fabrieken en bedrijven aan haar buitenlandse schuldeisers moeten overdragen, zoals ze de spoorwegobligaties had moeten afstaan. Ze zou praktisch onteigend worden. Daarbij zou Duitsland tot "koloniaal gebied" worden en de duitse bourgeoisie zou de concern-beambte van het uitbuitende, buitenlandse kapitaal zijn.

Maar met een dergelijke afwikkeling van zaken viel niet te rekenen. Reeds vroeger had Frankrijk zo iets geprobeerd met de Roerbezetting (1923). Maar dat kostte meer dan het opbracht, omdat de duitse bourgeoisie het hele Roergebied door een staking lamlegde. De ondernemers sloten de bedrijven en keerden de arbeiders een geregelde ondersteuning uit. De duitse bourgeoisie was niet van plan, zich zonder meer te laten onteigenen. En nu, 1931, bij de krachtige ontwikkeling van de nationaal-socialistische beweging, was zij dit minder dan ooit. Jarenlang was de binnenlandse politiek beheerst door de strijd om "vervulling" van de eisen der overwinnaars, of de geweldadige verbreking van het Verdrag van Versailles. Jarenlang had de duitse bourgeoisie, de sociaal-democratie en de vakbeweging daarbij de politiek van Stresemann, de politiek van de "vervulling" gevolgd, zolang de

85

bezittende klasse aan deze "vervulling" kon verdienen en haar productieapparaat kon perfectioneren. Maar nu met het bankroet de praktische onteigening dreigde nu ging ze zich oriënteren op de gewelddadige doorbreking van het Verdrag van Versailles. Daarom ligt in het jaar 1931 de tijd van de machtsontplooiing van de duitse bourgeoisie. Ze gaat dan de grote strijd voor het behoud van haar kapitalen beginnen. Dat is geen strijd voor een afzetgebied hier, of een grondstofgebied daar. Het gaat er ook niet om, of ze hier of daar kolonien door de overwinnaars krijgt "toegewezen". Het gaat ook niet om een gunstig handelsverdrag met een of ander land, of voordelige contingenten, waarbij de gemaakte winst toch naar de buitenlandse kapitalisten afvloeit. De duitse bourgeoisie kan zich alleen aan de onteigening onttrekken, door zelf als nieuwe wereldmacht op het strijdtoneel te verschijnen.

Hoe ze dat zou doen, daarvan was ze zichzelf nog allerminst bewust. En ook de nationaal-socialistische partij, die in Maart 1933 aan het bewind kwam, had daarvan nog geen voorstelling. De hele politieke en economische ontwikkeling van het Duitsland na 1931 wordt enkel gedragen door het besef, dat alleen militaire machtsontplooiing tegenover de deurwaarders Amerika, Frankrijk en Engeland hen voor ondergang als kapitalisten kan behoeden. Dit besef werkt niet volgens een "plan", maar gaat de wegen, die het ogenblik biedt. Dit besef van de bezittende klasse in Duitsland bepaalt tegelijk, dat de oude politieke leiders, die in de school van de "vervullingspolitiek" groot geworden zijn, deze taak niet kunnen vervullen. De nieuwe machtdragers moeten zo weinig mogelijk belast zijn met de tradities van de vroegere compromissen. Zodoende kon de nationaal-socialistische partij, waarvan de leden voor een goed deel uit een ander sociaal milieu komen, de concentratie van de duitse militaire en kapitaalmacht veel beter voltrekken, dan de veel meer ervaren, traditionele politici dat konden.

HET DUITSE KAPITAAL ONDER CURATELE.

Ondertussen stonden de schuldeisers in 1931 nog voor de gesloten bankdeuren te beraadslagen, hoe ze de patient verder zouden kunnen villen. Rijkskanselier Brüning stelde hen gerust met de verklaring, dat hij de oude "vervullingspolitiek" zou voortzetten, zover er iets te vervullen was. Ieder zou "het zijne" krijgen, als hij maar geduld had. In deze omstandigheden namen de schuldeisers van verschillende landen er genoegen mee, dat hun uitbetaling opgeschort zou

rden, als regelmatig een deel zou worden afbetaald (Stilte-overeenkomst). Regelmatig moest een balans van de bettingen en schulden van de duitse bezittende klasse worden gemaakt, om te kunnen zien, of de afbetalingen inderdaad voldoende waren. Praktisch was de duitse bezittende klasse dus onder curatele gesteld. Daarnaast waren dan onderhandelingen gaande, om de credieten op korte termijn om te zetten in leningen op lange termijn, wat natuurlijk een blijvende last op het duitse kapitaal betekende. Brüning heeft inderdaad de oude "vervullingspolitiek" doorgezet. Van 1 Aug. '31 tot 1 Jan. '32 werd nog de som van 1200 miljoen afgelost.

In de tegenwoordige omstandigheden, bij de geringe omvang van de duitse uitvoer, had deze "vervullingspolitiek" echter gevolgen, waarvan men de draagwijdte geenszins voorzag. Wilde Brüning de buitenlandse verplichtingen zoveel mogelijk voldoen, dan moest de regering de beschikking krijgen over alle buitenlandse betaalmiddelen, die in het duitse rijk maar te krijgen waren. Bovendien moest de invoer van grondstoffen voor de industrie ook verder voortgaan, zodat alle buitenlandse betaalmiddelen bijeengeschrapt moesten worden en zoveel mogelijk "lanmatig" worden verdeeld. Daarom bepaalde Brüning per noodverordening, dat alle ondernemers, die over meer dan 20000 mark aan buitenlandse betaalmiddelen beschikten, deze binnen een week bij de rijksbank moesten aanbieden ter inning. (Juli '31). Alle deviezen van het duitse rijk werden zodoende in één centraal punt samengevat. Verder werd per noodverordening bepaald, dat alle exporteurs een nota van de geleverde goederen met de gemaakte prijzen bij de rijksbank moesten inleveren, zodat men daar een overzicht over de hele duitse export kreeg. De ondernemers, die buitenlandse betalingen te verrichten hadden, konden de benodigde deviezen bij de rijksbank aanvragen en deze besliste dan of ze toegewezen werden of niet. Zo leidde de deviezencontrole tot een controle op de hele duitse buitenlandse handel, zowel van de invoer als van de uitvoer. Zo leidde de "vervullingspolitiek" bij de heersende deviezennood tot de mogelijkheid van het beheersen van een belangrijk deel van het bedrijfsleven, hoewel dit zeker niet in de oorspronkelijke bedoeling lag.

't Bleek echter al heel gauw, dat 't beheersen van de buitenlandse handel niet voldoende was, om de buitenlandse betaalmiddelen te beheersen. De kapitaalvlucht deed zich gevoelen in de vorm van de verkoop van effecten. Effectenbezitters verkochten hun effecten op de duitse beurs. De opbrengst werd dan in Duits geld op een bank gezet, waarna de bezitters dan in het buitenland aan een bankier opdracht gaven, daar voor hun reke-

6/ ning buitenlandse effecten te kopen. Hierdoor steeg dus weer het bedrag, dat de duitse banken in buitenlandse betaalmiddelen moesten voldoen. Er kwam dus een nieuwe noodverordening betreffende de kapitaalvlucht. De bank-saldi, die uit de verkoop van effecten ontstaan waren, werden geblokkeerd. Ze mochten niet met het buitenland verrekend worden en konden alleen voor binnenlandse belegging worden gebruikt. Zo voerde de vervullingspolitiek bij de heersende deviezennood tot 't begin van de controle op de kapitaalbelegging, wat zeker niet in de oorspronkelijke bedoeling gelegen heeft. (Nov.'31). Zo legde de vervullingspolitiek van Brüning de grondslag voor de ontwikkeling van z'n tegenpool, de machtspolitiek, die de klauwen van de duitse roofvogel, de duitse adelaar, zou scherpen. Het is dan ook volkomen juist, als het "Algemeen Handelsblad" van 16.4.'39 dit als volgt formuleert:

"Het is uit economisch oogpunt buitengewoon interessant, "na te gaan, hoe Duitsland, al sedert 1931 in de richting werd gestuurd, welke zich als een noodlot scheen "te moeten doorzetten, onverschillig de regeringsvorm "des lands; ja, men zou zelfs de stelling kunnen verdedigen, dat de politieke reorganisatie, welke plaats "vond in 1933, voornamelijk het gevolg was van de economische ontwikkeling der daaraanvoorafgaande periode. "Toen Duitsland in Juni '31 tot deviezenmaatregelen overging, schiep de toenmalige regering-Brüning daarmee "de eerste omstandigheid, welke zou leiden tot de totalitaire economie, welke wij thans in Duitsland zien".

(wordt vervolgd)

Postabonnees opgelet!!!!!!!

Voor de meeste van onze postabonnees loopt het abonnement bij vooruitbetaling, (10 nummers à 70 cent), met dit nummer af. Wie zijn abonnement wil vernieuwen gelieve opnieuw voor 10 nummers te storten op rekening van J. Meijer. Het volgend nummer wordt allen toegezonden aan hen, die hun abonnement hebben vernieuwd.

POSTGIRO 316 779

Het bedrag kan ook in postzegels worden opgestuurd!!

7/ Rusland en de groote nederlaag van de duitse arbeidersklasse in 1933

Toen ons tijdschrift nog uitkwam onder de naam van P.I.C., drukten wij in het maartnummer 1933(bij de overerving van de macht door Hitler) een artikel af, getiteld "Klassenstrijd in Duitsland". Omdat in dit artikel veel materiaal is dat onze tegenwoordige lezers nog niet kennen drukken wij het, iets verkort, nog eens af. Het luidde als volgt:

.....De K.P.D. is in de illegaliteit gedreven en staat nu voor de scherven van haar eigen politiek. De KPD was sinds jaren de groote ideologische bondgenoot en tegelijk concurrent van het fascisme voor zover het de nationalistische ophitsing der massa's betrof. Niet alleen op de sociaal-democratie en de vakbeweging maar ook op de derde internationale en haar handlanger de KPD rust de zware schuld van de voorbereiding dezer ontzettende nederlaag der arbeidersklasse, doordat ze niet de belangen der proletarische revolutie, de ontwikkeling van het proletarische bewustzijn, tot middelpunt van haar werkzaamheid maakte, maar de belangen van de russische staat. Rusland, dat in 1921 in de diepste ellende verkeerde, o.a. doordat de door het westers kapitaal gefinancierde legers der contrarevolutie een bovenmenselijke strijd op 23 fronten deed ontbranden, moest vóór alles trachten zijn bedrijfsleven opnieuw op te bouwen. Het moest daartoe machines en grondstoffen die het zelf nog niet kon vervaardigen uit het buitenland betrekken en dus was er alles aan gelegen, HANDELSVERDRAGEN met de kapitalistische mogendheden af te sluiten. Daarom moesten in de kapitalistische landen de brede massa's tot hulptroepen voor de buitenlandse handelspolitiek van Rusland gemaakt worden. De arbeidende massa's moesten twee dingen bewerkstelligen; ten eerste moesten ze een kracht tegen de bourgeoisie vormen, om Rusland op militair gebied geen moeilijkheden in de weg te leggen en ten tweede moesten zij ze dwingen, een vredelievende handelspolitiek tegenover Rusland te voeren. Bij de desolate toestand waarin Rusland verkeerde, was dit land bij een revolutie, in het bijzonder in Duitsland NIET gebaat, omdat deze het bedrijfsleven volkomen zou ontwrichten en de directe hulp die Rusland voor zijn opbouw nodig had zou doen uitblijven. Rusland was wel gebaat bij een regeringswisseling in de kapitalistische landen, die in regelmatig ruilverkeer met Rusland wou treden en de benodigde machines en grondstoffen op crediet wou leveren.

Voor deze politiek waren breede massapartijen nodig met een sterk burgerlijke inslag. Daarom ging de derde inter-

8/ nationale er in 1921 toe over, de uitgesproken revolutionaire groepeerings, zoals in Duitsland de KAPD en in Italië de Bordigisten, uit haar rijen te stoten, om aansluiting te zoeken bij de linkse sociaal-democraten (in Duitsland smolt de USP samen met de CP tot de Verenigde Kommunistische Partij)

De KPD moest nu de massa veroveren ook al was deze niet kommunisties. Voor de doeleinden der derde internationale was het werken met onbewuste massaas de voorwaarde om haar politieke doeleinden van steun aan Rusland, het achterstellen van de belangen der revolutie bij de belangen van de russise opbouw, te kunnen doorvoeren. "Onderaan" was de onbewuste massa, die moest varen in het kielzog vande partijbonzen "aan de kop", die de politiek bepalen. Het beheersen van onbewuste massaas bepaalt dat ieder eigen initiatief dat van onder naar boven welt, wordt onderdrukt: het organisatories apparaat kan alleen bezet worden met gewillige werktuigen der opperste leiding, met marionetten, die alleen in leidende functies komen doordat zij ieder zelfstandig oordeel missen. De kommunistische partijen vormen daarom de organisatie van de geestelijke armoede van het proletariaat.

De KPD moest nu de massa veroveren, om tot massapartij te worden. Daarom stelde zij geen waarlijk revolutionaire parolen op, maar sloot zij aan bij de burgerlijke instincten der massaas. 't Nationalisme, dat diep in de intellectuele, klein-burgerlijke en proletarise lagen wortelde werd het uitgangspunt voor de groei naar de massapartij. En dus veroverde de KPD de massa niet, maar de KPD werd veroverd door de burgerlijke massa.

De uitplundering van de Duitse massaas door het verdrag van Versailles was het aangrijpingsvlak voor de groei naar de massapartij en voor de groei naar de regeringsmacht. De kapitalisten uit de overwinnende landen trokken jaarlijks enorme sommen uit de Duitse bevolking, zodat de derde internationale verklaarde, dat Duitsland feitelijk tot koloniaal gebied was geworden, waar de vreemde kapitalisten een gemakkelijk arbeidsloos inkomen vandaan sleepten. Duitsland had zijn "onafhankelijkheid" verloren, het was een door vreemde overheersers "onderdrukt" land geworden. Duitsland was van een imperialisties land geworden tot een "natie", die nog voor zijn nationale "onafhankelijkheid" moest vechten tegen de vreemde overheersers! En we weten dat dit in Moskouse taal betekent: een eenheidsfront met kapitalistiese klassen die zich ook van het vreemde juk wil-

9/len bevrijden!

Zóó stelde de KPD of liever Moskou de kwestie ook voor Duitsland. De formulering daarvan vinden wij in de "STELLINGEN EN RESOLUTIES AANGENOMEN IN HET EX. COMITE DER IIIe INT. in Dec. 1926". Zie Inprecorr. Nr. 11, bldz. 220, eng. uitgave. Ze luidde als volgt:

"Voor zover Duitsland een overwonnen en uitgeplunderd land was, onderworpen door het overwinnende imperialisme van de Entente en dientengevolge een land werd, dat onder bepaalde voorwaarden in staat was, EEN RECHTVAARDIGE OORLOG VOOR NATIONALE BEVRIJDING tegen de imperialisten van de Entente te voeren, en voor zover deze verdediging van haar onafhankelijkheid door de bourgeoisie werd gesaboteerd was het de taak der kommunisten, de laffe en aarzelende onwil wil der duitse bourgeoisie tegen het Entente-imperialisme op te stuwen door een krachtige tussenkomst van de arbeidende massaas. In dit geval was het noodzakelijk de kapitalisten als de verraders van de gehele duitse natie te doen zien en HET PROLETARIAAT ALS DE ENIGE WERKELIJKE STRIJDERS VOOR DE BEVRIJDING VAN HET GEHELE LAND TEGEN DE VREEMDE IMPERIALISTEN TE TONEN..... Daarom kon de arbeidende klasse de kwestie van de nationale verdediging voor Duitsland niet zo stellen als zij het in een imperialisties Duitsland had moeten doen!"

Zoals hierboven reeds werd aangegeven was de duitse bourgeoisie te laf om "de rechtvaardige oorlog voor nationale bevrijding" te voeren. Wij voor ons geloven echter niet aan die lafheid, maar zoeken de verklaring in het feit, dat de grote bourgeoisie aan de vreemde overheersers schatten verdiende door de leverantie der oorlogsschattengenen. Maar de intellectuelen, de handeldrijvende middenstand, de beambten en het proletariaat waren het kind van de rekening, omdat ze tot op het gebeente werden uitgezogen. Zo ontstonden TWEE belangrijke partijen die de "nationale bevrijdingsstrijd" wel wilden voeren, n.l. de fascistiese partij der intellectuelen en het kleinburgerdom der KPD. Ze stonden enerzijds als ideologische bondgenoten voor een gemeenschappelijke taak en anderzijds als concurrenten die elkaar in nationalistiese oorlogsophitsing de loef poogden af te steken. Daaruit is ook het verschijnsel te verklaren, dat er voortdurend een groot ledenverloop is geweest van de fascisten naar de communisten en van de communisten naar de fascisten.

Om tot regeerende massapartij te worden moest de proletarise revolutie van het program geschrapt worden en vervangen

10/worden door: OP VOOR EEN ARBEIDERSREGERING! Door een mach-
tige "volksbeweging" moest de regering tot aftreden gedwongen
worden, waarbij dan een ministerwisseling een arbeidersre-
gering aan het bewind moest brengen. Zoals bekend is dit in
Saksen gelukt, er kwam een arbeidersregering tot stand,
waarbij de SPD en de KPD de ministerszetels deelden. De
taak van deze arbeidersregering was natuurlijk niet de
doorvoering van de sociale revolutie, dat kan geen enkele
regering, de taak was zelfs niet de directe opheffing van
het verdrag van Versailles. Radek zegt in zijn bestrijding
van de slappe houding van de Vorwärts ;

"En hebben wij de plicht te strijden tegen de verslaving
van Duitsland door het verdrag van Versailles? De Vorwärts
kan dit niet ontkennen.....En wij beloven de massaas niet,
dat als heden in Duitsland een arbeidersregering komt, deze
in staat zou zijn de last van Versailles in een handomdraai
van Duitslands schouders te nemen. Maar wij weten ten eerste
dat wij zouden probeeren deze last van de schouders der armen
van de arbeiders te nemen, dat wij de last op hen zouden
leggen die haar kunnen dragen. Ten tweede weten wij ook,
dat wij tegen het verdrag van Versailles konden en zouden strj-
den zoals het russise volk gestreden heeft en strijdt tegen
de pogingen tot verslaving. De arbeidersregering...ZOU
MOEDIG; INDIEN NODIG, OOK DE GEWAPENDE STRIJD TEGEN HET
VERDRAG VAN VERSAILLES VOORBEREIDEN!" (Radek in de brochu-
re Schlageter, bldz. 7 Vetgedrukt door Radek)

DE RECHTVAARDIGE OORLOG VOOR NATIONALE BEVRIJDING onder
directe aanvoering der oude duitse generaals of, als de bour-
geoisie te laf was, onder leiding ener "arbeidersregering"
werd de hoeksteen der KPDpolitiek. Daarbij werd bewust aan-
gestuurd op een samengaan der twee partijen, die voor de
"vrijheid van het duitse volk" streden: de fascistise partij
en de KPD. Graaf Reventlow, de leider der fascisten, schreef
hoofdartikelen over de samenwerking in de Rote Fahne, welke
door Radek, eveneens in de Rote Fahne werden beantwoord. Om-
gekeerd gingen de kopstukken der KPD met hun nationalistise
ophitsing naar de fascistise intellectuelen. Zo sprak Ruth
Fischer (bestuur der KPD) op 25 Juli 1923 in een vergadering
van studenten te Berlijn over het onderwerp: waarvoor stierf
Schlageter? (Opmerking: Schlageter was een fascist die door
de Fransen tijdens de Roerbezetting werd doodgeschoten) Zij
sprak de heren fascisten als volgt toe:

"HET DUITSE RIJK , DE DUITSE KULTUURGEHEENSCHAP, DE EENHEID DER
NATIE, KUNNEN ALLEEN GERED WORDEN, ALS GIJ, MIJNE HEREN VAN DE
LUIJS-VÖLKISCHE ZIJDE (dat zijn de fascisten) ERKENNT, DAT GIJ
GEMEENZAAM MOET STRIJDEN MET DE MASSAAS, DIE IN DE KOMMUNISTISE
PARTIS GEORGANISEERD ZIJN.....GIJ ROEPT TEGEN HET JODENKAPITAAL
OP, MIJNE HEREN? VOLKOMEN JUIST. TRAP DE JODENKAPITALISTEN NEER,
HANG ZE OP AAN DE LANTAARN, VERNIETIG ZE!!"

Na deze prachtinleiding betreffende de proletarise stra-
tegie der KPD volgde de discussie, waarbij dr. Rosenberg(KPD) op de
volgende wijze een eenheidsfront met de fascisten bepleitte:

"DE APD ZOU MET EEN GROTE LIJST VAN DODEN NAAR VOREN KUNNEN KOMEN
(Liebknecht, Luxemburg) ,MAAR HET VERIJDEN MOET BEGRAVEN BLIJVEN
HET GAAT ER NU OM, DE DINGEN DIE ONS VERENIGEN NAAR VOREN TEBRENGEN

En de Rote Fahne van 18 Aug 23 veroorlooft zich de opmer-
king:

Zelfs met lui, DIE LIEBKNECHT EN ROSA LUXENBURG VERMOORD HEBBIEN
ZULLEN WIJ SAMENGAAN, ALS ZE IN ONZE RIJEN TREDEN,

Toch kon het niet tot een daadwerkelijk eenheidsfront komen, omdat
de KPD van twee wallen moest eten. Naast de nationalistise ver-
peesting der massaas moest ze tevens de dagelijkse klassenstrijd
voeren en vormden ze een element van onrust in het duitse be-
drijfsleven. De kleinburgerlijke middenstanders en intellectuelen
van de fascistise aanhang zagen hierin een bedreiging van hun le-
vensbelangen, zodat ze een direct samengaan met de KPD niet aan-
dorsten. De KPD ondervond hiervan geen nadeel, want zij groeide
werkelijk tot massapartij. De fascistise partij daarentegen maak-
te geen noemenswaardige vorderingen. De oorzaak daarvan ligt,
zoals reeds opgemerkt is, in de remmende invloed van het groot-
kapitaal. Zolang dit nog aan de uitplundering van de massa door
het Ententekapitaal schatten verdiende, volgde het de "verzoe-
ningspolitiek van Rathenau, stresemann. Maar toen Noord-Frankrijk
was opgebouwd en de leveringen in "natura" werden stopgezet ver-
anderde dit. Met het ophouden van deze leveringen was een groot
deel van het afzetgebied van het duitse grootkapitaal drooggelegd.
De "lafheid" van het duitse grootkapitaal veranderde in moed.
Ook dit gaat de strijd tegen het verdrag van Versailles beginnen,
omdat haar belegde millioenen gevaar gaan lopen. Zodoende zien
wij sinds 1928 een plotselinge snelle stijging van de fascistise
beweging: ze wordt nu door het grootkapitaal gefinancierd.

12/ Terwijl het fascisme eerst een beweging van de handeldrijvende middenstand, de intellectuelen en het beambtendom was, wordt het nu een beweging in dienst van het groot-kapitaal, die al deze lagen der bevolking voor zijn wagen spant, wat door middel van de pers niet al te moeilijk viel. In wezen is deze ongehoorde groei van het fascisme dus een crisisverschijnsel. En wel in deze zin, dat de winsten opgehouden hebben te vloeien, zodat de kapitalen met vernietiging worden bedreigd. Daarom MOET de duitse bourgeoisie zich nu voor een nieuwe oorlog gereed maken.....zoals alle andere staten ook doen. Daarom MOET ze nu het Verdrag van Versailles doorbreken, MOET ze een nieuw leger opbouwen, MOET ze de "gelijkberechtigtheid" met de andere bourgeoisieën eisen.

DE IIIe INTERNATIONALE LAAT DE GRONDBEGINSELEN VAN DE PROLETARISCHE BEVRIJDINGSSTRIJD LOS.

We lieten hier boven zien, hoe de KPD nu staat voor de ruïne van haar eigen politiek, hoe ze nationalistische geesten heeft helpen groot maken, waarvan ze tenslotte zelf het slachtoffer werd. Of eigenlijk is het niet de politiek der KPD, want deze kan en ken nooit zelf politiek bepalen; het is Rusland, dat door middel van zijn buitenlandsch filiaal de KPD deze ontzettende débaùcle over de duitse arbeidersklasse bracht. In z'n drang naar het snel oefenen van invloed op de militaire en handelspolitiek der kapitalistische landen ten opzichte van Rusland heeft het de IIIe Internationale de KPD gedwongen de grondbeginselen van de proletarische bevrijdingsstrijd prijs te geven en over te lopen naar de grootscheepse proletariërsverpesting inzake de gemeenschappelijke belangen, die het proletariaat en de bourgeoisie op bepaalde punten zouden hebben.

Het is echter juist de grootste verovering van het proletarisch bewustzijn, dat we tot het inzicht gekomen zijn, dat proletariaat en bourgeoisie NIETS, maar dan ook letterlijk NIETS gemeen hebben. De "eenheid der natie", of de "duitsche cultuurgemeenschap", waarmee Ruth Fischer (KPD) de arbeiders bedriegt, de strijd om de rechten van het duitse "volk", waarmee Radek zijn steentje in de arbeidersverdomming bijdraagt, bestaan helemaal niet. Rosa Luxemburg schreef reeds in 1908 in een pools tijdschrift (Przegląd Socjaldemokratyczny) een serie artikelen over "Het nationaleiteinvraagstuk en de autonomie" (=zelfbestuur), waaraan we hieronder een en ander ontleenen. (Vertaald uit K.A.Z.No.25, Mrt. 1927):

13/ "In een klassenmaatschappij bestaat "Het Volk" als sociaal-politieke eenheid niet! Daarentegen bestaan in ieder volk klassen met tegengestelde belangen en "rechten". Er is letterlijk geen maatschappelijk gebied van de ruwste tot de fijnste morele verhoudingen, waarin de bezittende klassen en het klassebewuste proletariaat overeenkomen, waar zij als ongedeelde nationale Eenheid zou kunnen optreden. Op het gebied der economische verhoudingen vertegenwoordigt de burgerlijke overal de belangen der uitbuiting en het proletariaat de belangen van de arbeid. Op het gebied der rechtsverhoudingen is het privaatbezit de grondsteen der burgerlijke maatschappij, terwijl het belang van het proletariaat de bevrijding van de bezitloze mens van de heerschappij van de eigendom verlangt. Op het gebied der rechtbank vertegenwoordigt de burgerlijke maatschappij het klassen-"recht", het recht der dikbuiken en heersenden, terwijl het proletariaat de grondstelling verdedigt, dat men de sociale invloeden op de mens en de menselijkheid in aanmerking moet nemen.....Zelfs op het gebied der z.g. algemeen menselijke begrippen, in de inzichten omtrent kunst, de opvoeding, vertegenwoordigen de belangen, de wereldbeschouwing en idealen der bourgeoisie en die van het proletariaat TWEE AFZONDERLIJKE KAMPEN, die door een afgrond gescheiden zijn.....Omdat juist de begrippen "volk", "recht" en "wil van het volk" als een ongedeelde geheel.....een overblijfsel is uit een tijd van de onrijpe en onbewuste tegenstelling tusschen bourgeoisie en proletariaat, daarom is het gebruik EEN ONOVERBRUGBARE TEGENSTELLING gezien uit de gezichtshoek van het klassebewuste en zelfstandig georganiseerde proletariaat.....Het zelfbeschikkingsrecht der volkeren zal eerst in die maatschappelijke orde ophouden een frase te zijn, waar ook het "recht op arbeid" heeft opgehouden alleen maar rook te zijn....."

Dit inzicht, dat bourgeoisie en proletariaat hoegenaamd niets gemeen hebben, is de hoeksteen der proletarische bewustwording. Het is onze huidige zwakte en onze toekomstige kracht. Onze talrijke klasse van rijkdomvoortbrengende armoedzaaiers kan alleen rijk worden in dit klasse-inzicht, in deze bewustwording. Daarom is dit het middelpunt van waaruit ons hele denken en doen straalt, zonder ons op schijnmacht van samenwerking met andere klassen te laten leiden. Wie nog gemeenschappelijke belangen van onderdrukkers en onderdrukten ziet, wie nog schermt met woorden als "de eenheid van de natie", de "bevrijding van het "volk"", de rechten van een "volk", bewijst daarmee, dat hij nog vaart in het kielzog der burgerlijke denkwijze. En wie nog met dergelijke begrippen opereert tegen beter weten in, zoals de IIIe Internationale en haar aanhang, is een bewuste bedrieger van het proletariaat. Wij beschuldigen de IIIe Internationale,

14/ dat ze terwille van het russische staatsbelang de eenvoudigste beginselen van de proletarische maatschappijbeschouwing om hals brengt, om in dit opzicht met pak en zak naar de bourgeoisie over te lopen, de arbeidende massa's daarbij overleverend aan ontzettende nederlagen, zoals de duitse arbeidersklasse er een bij de Hittlerdictatuur heeft kunnen incasseren. Want het noodlottige van deze burgerlijke denkwijze is, dat de arbeiders in hun zwakte hulp en steun zoeken waar deze niet is, n.l. bij andere klassen, waarmee ze hun eigen nederlagen voorbereiden.

RUSLAND BEWAPENT DE DUITSE BOURGEOISIE !

In de strijd om de handelsverdragen tussen het Russische staatskapitalisme en het privaat-kapitalisme der andere landen volstond Rusland niet met de geestelijke verpesting der massa's, maar ze verleende directe militaire steun aan de duitse bourgeoisie, dat is aan de duitse contra-revolutie. In een geheim militair verdrag van 15 Maart '22 tussen de duitse en de russische machthebbers, werd de duitse oorlogsindustrie, die door het Verdrag van Versailles aan banden gelegd was, voor een deel naar Russische bodem overgebracht. (De tekst van dit verdrag, benevens de sleutel voor de code-woorden zijn afgedrukt in K.A.Z.No.59, 9e Jaarg. '28). Het enige, wat de massa's in "de meest democratische republiek ter wereld", Duitsland, voorlopig van het geval gewaar werden, was, dat de rijksregering bij de Rijksdag een fonds van 60 MILLIOEN MARK vroeg voor een "bijzondere afdeling" van de Rijksweer, waarbij "in het belang der natie" geen "nadere aanduiding" gegeven kon worden. Tot ieders verbazing stemde ook de KPD op 23 Mrt. '26 TEZAMEN MET DE DUITSNATIONALEN EN DE VOLKISCHEN (de fascisten) voor deze versterking der contra-revolutie. Van de honderden miljoenen, die reeds vóór die tijd in de "zaak" gestoken werden, vernam men eerst later. Het spreekt vanzelf, dat de sociaal-democratie haar vaderlandse plicht in deze ook niet verzaakte; de overeenkomst kwam trouwens onder Ebert tot stand. In roerende eensgezindheid stond "het gehele volk" achter de regering: de nationale gedachte overheerste de nationale geschillen, of zoals Radek het zegt: "de zaak van het volk tot de zaak van de natie gemaakt, maakt de zaak van de natie tot de zaak van het volk".

Het spreekt vanzelf, dat het voor de KPD geen prettige gewaarwording was, toen het militaire bondgenootschap tussen "Sowjet-Rusland" en de duitse contra-revolutie uitliep.

15/ Eerst poogde men het te ontkennen, maar ten slotte moest men het toegeven en dus stelde men het als een handige, revolutionaire politiek voor. De wijze, waarop het geval goed gepraat moest worden, kunnen we ervaren uit de beschouwing van Arthur Ewert (partijbestuur KPD) op de districtspartijdag te Hamburg. Wij lezen daaromtrent in de "Hamburger Volkszeitung" (KPD) van 1 Mrt 1927:

"NU NOG EEN WOORD OVER DE SOWJETGRANATEN. Partijgenoten! Nemen we bijv. de turkse regering. Deze voerde een oorlog tegen Griekenland. En Sowjetrusland heeft aan de turkse regering ook wapenmateriaal geleverd. DIT IS EEN ONBESTREDEN EN VASTSTAAND FEIT. Diezelfde turkse regering heeft echter tegelijk de kommunisten in Turkije ten scherpste vervolgd; OOK DIT IS EEN ONBESTREDEN FEIT. Onze partij in Turkije werkte onder de moeilijkste omstandigheden, maar ondanks dat werd de strijd van deze nationale turkse regering tegen de voortroepen van het westerse imperialisme door Sowjetrusland ondersteund. DIT MOET MEN DE ARBEIDERS DUIDELIJK MAKEN".

Dit samengaan van Rusland met de duitse contrarevolutie was van verstrekkende betekenis, want het leidde tevens tot een samengaan in de komende oorlog voor "de rechten van het duitse volk". Op Bucharine rustte de taak de massa's gewillig in een nieuwe oorlog onder hun oude duitse generaals te voeren. Hij bereidde dit als volgt voor:

"Mogen proletarische staten, uitgaande van de doelmatigheden van de strategie van het gehele wereldproletariaat, militaire bloes sluiten met burgerlijke staten? Er is hier geen principieel verschil tussen een lening en een militair verbond. En ik beweer, dat we al zo gegroeid zijn, dat wij een militair verbond met een andere bourgeoisie kunnen sluiten, om door middel van deze burgerlijke staat een ander burgerdom te verpletteren.... Bij deze vorm van landsverdediging, van een militair verbond met burgerlijke staten, IS HET DE Plicht VAN DE KAMERADEN VAN ZULK EEN LAND, DIT BLOK TOT DE OVERWINNING TE BRENGEN". (vierde congres van de derde internationale, verslag bldz. 420.)

De KPD was bereid dit ontzaggelijke verraad aan de arbeidersklasse door te voeren. De militaire formatie, die de revolutionair willende arbeiders hadden gevormd, de rode frontstrijdersbond werd reeds bij voorbaat aan de duitse bourgeoisie aangeboden, om "de duitse cultuurgemeenschap" te verdedigen. Het aanbod geschiedde door Clara Zetkin (KPD) in het parlement. zij verklaarde:

16/

" Duitslands toekomst berust op een nauwe belangengemeen-
schap in maatschappelijk, politiek, en wanneer het zijn moet
OOK IN MILITAIRE OPZICHT met de Sowjetunie.....Ik geloof
zelfs, in tegenstelling tot de heer Wells, dat het niet zo
zonder uitzicht is, als hij zich dat voorstelt, dat onder
bepaalde omstandigheden SAMENWERKING TOT STAND KOMT TUSSEN
DE RIJKSWEER EN DE RODE FRONTSOLDATEN....."(127e zitting
van de rijksdag op 27 Nov. 1925, Verslag blz. 4637/8).

Slechts een klein deel van het duitse proletariaat
doorzag het schurkachtig spel, dat met de massaas werd ge-
speeld. En het is de onvergankelijke verdienste van de Kom-
munistische Arbeiterpartei Deutschlands, de KAPD, de russise
politiek aan een medogenloze krietiek te hebben onderworpen
De felheid van haar aanvallen noodzaakte de derde internatio-
nale zelfs zich te verweren. En weer was het Bucharine, die
met dat vieze baantje werd belast. Op 8 Jan 1927 zei hij op
de goevernementsconferentie der Bolsjewiki in Moskou:

Gij weet allen zeer goed, dat Duitsland in die tijd de
vreedzaamste tendenz tegenover ons belichaamde, waarbij het
een zeer grote rol speelde, dat Duitsland tijdelijk ten prooi
was aan een nationale onderdrukking, een vernede ring,
een directe uitplundering door de imperialistische staten.
IK HERINNER HIER OVERIGENS, DAT ZOWEL ONZE PARTIJ, ALSOOK
ALLE ANDERE KOMMUNISTISCHE PARTIJEN JUUST MET HET OOG OP DEZE
BIJZONDERE TOESTAND IN DUITSLAND HET MET VOLSTE RECHT VOOR
MOGELIJK GEHOUDEN HEBBEN ZELFS EEN BURGERLIJK DUITSLAND TEGEN
DE OVERWELDING DOOR DE IMPERIALISTISCHE STATEN TE VERDEDIGEN
Als tegenwoordig enige burgerlijke politici van het burger-
lijke Duitsland, hun sociaal-democratische spreekbuizen en
ultralinkse renegaten van het kommunisme proberen, onze
houding in deze kwestie als een soort zondeval en ondeugd
onzerzijds voor te stellen, ZO KUNNEN WIJ HUN VANAF DEZE
TRIBUNE NOGMAALS VERKLAREN, DAT DE KOMMUNISTISCHE PARTIJ VAN
ONS LAND EN DE DOOR DE KOMMUNISTISCHE PARTIJ GELEIDE SOWJETSTAAT
STEEDS EN OVERAL AAN DE ZIJDE VAN ALLE ONDERDRUKTE EN ZELFS
NATIONAAL BURGERLIJKE STATEN ZAL STAAN, zodra zij door de
imperialistische rovers van alle kanten aangegrepen worden.
DAT IS ONS RICHTSNOER, DEZE LIJN HEBBEN WIJ DOORGEVOERD EN
ZULLEN WE DOORVOEREN, voorzover zich zulke gevallen ook in
de toekomst zullen voordoen. (Inprakorr. nr 11 van 25-1-27.
duitse uitgave)

En Rusland heeft woord gehouden!!! In Sept. '32 verraste

17/ de duitse bourgeoisie de zg. "ontwapeningsconferentie" met de mede-
deling, dat ze niet aan de beraadslagingen zou deelnemen, zolang
Duitsland als minderwaardige staat werd behandeld. Zij eiste, dat
Duitslands militaire macht in overeenstemming gebracht zou worden
met die der andere bewapeningen. Met andere woorden: Duitsland eiste
een grotere bewapening van Duitsland!! En het was aan Rusland en
Italië voorbehouden, deze eis van "het onderdrukte Duitsland" te
ondersteunen! Voor de tweede maal bewapent Rusland de duitse contra-
revolutie! "DEZE LIJN HEBBEN WIJ DOORGEVOERD EN ZULLEN WIJ DOORVOERE

En Rusland heeft woord gehouden!!! 6 Febr. 1933! LITWINOW
biedt aan de vergaderende kapitalisten op de zgn. "ONTWAPENINGS-
CONFERENTIE" zijn "oorkonde van de rechten der volkeren" aan.
Rusland kent geen klassen meer, maar praat met de internationale
bourgeoisie mee over de "rechten der volkeren" wat onder het kapi-
talisme nooit anders is geweest en nooit anders zijn zal dan de
rechten der bezittende klassen! "De enige arbeidersstaat ter wereld"
"de dictatuur van het proletariaat" biedt de bourgeoisie de volgen-
de oorkonde aan:

"Uitgaande van HET GELIJKE RECHT VAN ALLE NATIES OP ONAFHAN-
KELIJKHEID, VEILIGHEID EN ZELFVERDEDIGING,

bezield door het streven in het belang vande algemene vrede
aan ieder volk het recht te verzekeren, zich vrij op de door hem-
zelf gekozen weg en in het door hemzelf gekozen tempo te ontwik-
kelen en om tot dit doel de veiligheid, onafhankelijkheid en vol-
komen onaantastbaarheid van zijn gebied en zijn vrijheid tot zelf-
verdediging tegen een aanval of een inval van buiten, maar uit-
sluitend binnen de eigen grenzen, volkomen te waarborgen,

in de overtuiging, dat het noodzakelijk is, aan de interna-
tionale organen die vast moeten stellen, wie de aanvallende par-
tij is, richtlijnen en aanwijzingen te geven,

verklaart de algemene commissie:.....(dan volgt een opsom-
ming van wat de bourgeoisie- in het dokument staat natuurlijk
"het volk" wel mag en niet mag) "moskauer Rundschau"12-2-1933.
We willen hier niet de algemene betekenis van dit schandedokument
van "de dictatuur van het proletariaat" onderzoeken, omdat we nu
alleen de werking van Rusland op de klassenstrijd in Duitsland
onderzoeken. Wij voeren het dan ook alleen aan, om te doen zien,
dat Rusland tot op de huidige dag zijn woord getrouw is en de duitse
bourgeoisie bewapent. De Moskauer Rundschau van 12-2-33 vestigt
hierop als volgt de aandacht:

"De werkenden in de Sowjetunie... nemen met de grootste te-
vredenheid kennis van de stap door de Sowjetregering in Genève ge-
daan. Maar ook andere volkeren, die om hun onafhankelijkheid strij-
den, zullen de waarde der sowjetvoorstellen weten te schatten.

18/ IN HET BIJZONDER HET DUITSE VOLK, dat beroofd is van de verdedigingsmiddelen, waarover de andere staten beschikken, ZAL DE BETEKENIS VAN DE SOWJETVOORSTELLEN VOOR DE ZAAK VAN DE VREDE BEGRIJPEN. IN DUITSLAND ZAL MEN HET BIJZONDER NAAR WAARDE WETEN TE SCHATTEN, DAT LITWINOW UITGAAT VAN HET GE- LIJKE RECHT VAN ALLE NATIES OP ONAFHANKELIJKHEID, VEILIG- HEID EN ZELFVERDEDIGING".

Inderdaad! Het duitse volk, dat is de duitse bourgeoi- sie die de politiek bepaalt, zal het naar waarde schatten! Ze aanvaardt gaarne het recht op veiligheid en zelfverdedi- ging, omdat dit betekent het "recht" op het vormen van een grote militaire macht, dat betekent, het "recht" om bij haar zelfverdediging het proletariaat opnieuw de dood in te jagen voor haar belangen!"De enige arbeidersstaat ter wereld" smeedt de duitse bourgeoisie en het duitse proleta- riaat tot het duitse volk aaneen, dat zijn "onafhankelijk- heid moet bevechten. Dat wil zeggen: RUSLAND WIL IN DE KO- MENDE NIEUWE WERELDOORLOG MET DE DUITSE BOURGEOISIE SAMEN- GAAN!!!

Nawoord van
Mei 1939

Zoals uit het bovenstaande blijkt, schreven we in 1933: "Rusland wil in de komende nieuwe wereldoorlog met de duit- se bourgeoisie samengaan" Het leek echter al heel gauw, of we ons in dit opzicht vergist hadden, want Rusland en Duitsland stonden na 1933 fel tegenover elkaar. Na die tijd hebben we in Rusland ook de uitroeiing der oude bolsjewiki zoals Bucharine enz. gehad. Zij werden ervan beschuldigd, vriendschappelijke betrekkingen met de duitse Rijksweer te onderhouden. Met andere woorden, ze werden ervan beschul- digd, dat ze zich in de buitenlandse op Duitsland orien- teerden. Deze beschuldigingen berusten waarschijnlijk wel op een bepaalde waarheid, omdat Rusland met de duitse bourgeoi- sie heeft samengewerkt vanaf 1922 (onder Lenin en Trozky) tot Febr. 1933 onder Stalin. Het is dus zeer goed mogelijk, dat Bucharine, Sinovjew enz. de oude politiek ook verder wilden voortzetten. De vijandige houding van Hitler tegen- over Rusland maakte deze politiek echter, in ieder geval voor- lopig, onmogelijk, zodat de russise machthebbers zich op een samengaan met de grote kapitaalmachten Frankrijk en Engeland ging oriënteren. Bij de "vrede" van München, waarbij de Russa volkomen werden uitgeschakeld, is echter wel gebleken, dat de westerse kapitaalmachten alleen in de uiterste nood een verbond met hun aziatische konkurrent aangaan. Zodoende is het

9/ samengaan van Rusland met de Duitsland, of de "neutraliteit" van Rusland bij een oorlog van Duitsland tegen de westerse machten weer binnen het gezichtsveld der praktische politiek gekomen.

Terwijl Hitler vroeger in zijn redevoeringen felle aanvallen op Rusland deed, hoort men daar tegenwoordig niets van. En omgekeerd, is een toenadering van Rusland tot Duitsland na de vrede van München niet te miskennen. Het heeft er alle schijn van, dat de oude lijn van het ondersteunen der duitse bourgeoisie, een lijn, die niet door Rusland, maar door Hitler werd afgebro- ken, nu weer zal worden voortgezet.

.....
HET JAPANSE IMPERIALISME (slot)

Het japanse imperialisme Mandsjoerije was 60 jaar geleden in Mandsjoerije en China... nog hoofdzakelijk bewoond door mongoolse nomadenstammen, die van jacht en schapenteelt leefden. Omstreeks die tijd begon een chinese immigratie van boeren, die de nomadenstammen voor zich uitdreven en een "hogere" pro- ductiewijze, hier de landbouwproductie meebrachten.

Ook begonnen in deze periode de eerste kapitaalexporten van Rusland en Japan, die een uitgebreid spoorwegnet aanlegden. Deze spoorwegmaatschappijen verzorgden echter niet alleen het vervoer, zij bedreven ook houtontginning, mijnbouw en andere industrieën.

Begin der japanse penetratie in Mandsjoerije..... Zowel de russise, als de japanse invloed groeiden na 1900 steeds meer in Mandsjoerije en Korea, totdat de tegenstellingen tussen beide in 1904 in een oorlog uit- monden. In deze oorlog wordt de macht van het russies imperialisme in Mandsjoerije vrijwel voorgoed gebroken. Bij de vrede van Ports- mouth in 1905 moest Rusland het van China gepachte gebied Kwan- tung en de zuidelijke helft van de Zuid-Mandsjoerijse spoorweg van Port Arthur naar Tsjangtsjoen aan Japan afstaan. Zo behield Rusland alleen nog enkele macht in Noord-Mandsjoerije, doordat het in het bezit bleef van het noordelijk gedeelte van de Zuid- Mandsjoerijse spoorweg en de Oost-Chinese spoorweg. In de loop des tijds werd de Zuid-Mandsjoerijse spoorweg Maatschappij verreweg de belangrijkste industriële onderneming in Mandsjoerije. De taak van deze spoorwegmij. beperkt zich niet tot het exploiteren van spoorlijnen, maar ook mijnbouw en handel worden bedreven, . industriën gevestigd. Gas en electriciteit worden door haargele- verd; de maatschappij bezit hotelconcerns, andere vervoerdien- sten dan alleen spoorwegvervoer, verzekeringsmijnen en scholen,

laboratoria landbouwproefstations, bibliotheken, musea enz. De maatschappij kreeg van de japanse regering de bevoegdheid met chinese autoriteiten te onderhandelen, verdragen te sluiten en overeenkomsten. Kortom, deze maatschappij haalde een groot deel van Mandsjoerije met één slag binnen het kapitalisties productieproces. De invloed van Japan in Mandsjoerije bleek vóór de wereldoorlog reeds zó belangrijk te zijn, dat een internationaal bankconsortium, dat 1 miljoen pond sterling in Mandsjoerije wilde investeren, slechts voor 400.000 pond de kans kreeg. En na de wereldoorlog steeg Japans macht in dit land nog meer doordat in 1922 bij het verdrag van Washington, China door Engeland en Amerika geprest werd, voor Japan gunstige overeenkomsten te tekenen betreffende de aanleg van spoorwegen en mijnbouw. Daarnaast wist de japanse bourgeoisie de chinese "vrije toegang" dus economise vrijheid in het binnenland van Mandsjoerije af te dwingen.

Rusland en China Ondanks het feit dat China in 1922 in Mandsjoerije na 1922 bij het verdrag van Washington ongunstige verdragen moest ondertekenen, trachtte dit land toch naar verloren positie in Mandsjoerije (dat sedert lange tijd een zgn. autonoom gebied was, maar eigenlijk bij China behoorde) te heroveren. Daardoor stegen echter niet alleen de spanningen tussen China en Japan (waar we het straks over zullen hebben) maar ook tussen China en Rusland. Wel werd nog in 1924 een verdrag tussen beide laatstgenoemde landen gesloten, waarbij de Oost-Chinese spoorwegmij. tot een zgn. commerciële onderneming werd gemaakt. Maar toch wist Rusland de transacties van deze mij. zodanig uit te nutten, dat zijn politieke macht in Noord-Mandsjoerije steeg. De chinese bourgeoisie trachtte dan ook deze invloed te breken. In 1927 rukten chinese troepen naar de spoorweg op, bezetten de daarbij behorende gebouwen en bedrijven, terwijl de russise beambten vervangen werden door chinese. Direct antwoordde Rusland door het zenden van troepen. De chinese werden teruggeslagen, en bij het nieuwe verdrag, dat in 1929 te Habarovsk werd gesloten, nam Rusland de beminnelijke houding aan alles te laten zoals het was. Later, in 1931, toen de japanse troepen Mandsjoerije binnenrukten, besloot Rusland de Oost-Chinese spoorweg voor 170 miljoen aan Japan te verkopen.

Chinese concurrentie tegen Japan in Mandsjoerije.

De groeiende chinese macht in Mandsjoerije na 1922 blijkt het best uit de vele spoorwegen, die na die tijd met chinese kapitaal zijn aangelegd. De belangrijkste waren die van Takoetsjan naar toenliou met aansluiting van Tsjengsjiatoen naar Taonan en Angantsji en de lijn Moekden via Hailoeng naar Kirin. De betekenis van deze spoorwegen komt naar voren, als men weet, dat de eerstgenoemde spoorlijn het thans mogelijk zou maken, Westmandsjoerije zo goed als geheel onafhankelijk te maken van de (japanse) Zuidmandsjoerijse spoorweg.

Via de lijn Peking-Moekden werd dit nieuwe spoorwegcomplex in verbinding gebracht met de haven van Hoeloetau en had daardoor zeker aan de koreaans-japanse stad Dairen een geweldige klap toegebracht, indien Japan niet in 1931 zou hebben ingegrepen. Daarbij komt, dat om dit nieuwe spoorwegcomplex leven in te blazen, een tegen de zuidmandsjoerijse spoorwegmij., dus tegen Japan, gerichte vrachttarieven-politiek werd gevoerd. In 1929 werden de chinese tarieven met 47 % verlaagd, zodat de Zuidmandsjoerijse maatschappij niet meer kon meekomen. Een tweede aanval op deze mij. werd begonnen toen de lijn van Moekden-Hailoeng tot Kirin in 1929 werd voltooid. Daardoor werd een aanval op Oostmandsjoerije ingezet. Vooral tegen de aanleg van deze laatste spoorwegen werd door de japanse regering heftig geprotesteerd. Tenslotte legden andere chinese spoorwegmaatschappijen nog Noordmandsjoerije bloot!

Naast de exploitatie van het land door middel van spoorwegen werd chinese kapitaal geplaatst om grote rivieren bevaarbaar te maken. En ten slotte ondervond het japanse kapitaal in Mandsjoerije hevige concurrentie door nieuw opgerichte chinese mijnbouw-industrie- bosbouw- en landbouwondernemingen.

Deze groeiende chinese economise invloed had tot gevolg, dat in 1931, toen Japan Mandsjoerije binnenviel, de handel van het huidige Mandsjoerije met China zowel absoluut als relatief sterker kon toenemen dan de handel tussen Mandsjoerije en Japan en dan de totale buitenlandse handel.

Was de mandsjoerijse handel in 1907 slechts 12% van de chinese handel, in 1920 was het 19%, in 1929 21% en in 1930 24%. En deze verschuiving van de handel vond plaats ten koste van de handel op Japan.

Op deze wijze ondervond het japanse kapitaal, dat in Mandsjoerije was belegd (in 1931 was dit 1,7 milliard yen) zowel door de chinese spoorwegen als door de chinese handel een gevoelige concurrentie

22/ De "aanleiding" Afgezien echter van bovengenoemde, voor het economisch leven van Japan ingrijpende veranderingen, waren er nog andere oorzaken die de japanse inval in Mandsjoerije bespoedigden.

1. De burgeroorlog in China In verband met dit onderwerp is het van belang te weten, dat tussen de mandsjoerijse generaal Tsjang-Tso-Lin en de Nankingregering, de Kwo-Min-Tang, grote tegenstellingen bestonden. De Nankingregering met Tsjang-Kai-Sjek aan het hoofd, was de uitdrukking van de met alle macht opkomende chinese bourgeoisie (vooral uit het zuiden en midden van China) die één krachtig China tot doel had, met in begrip van Mandsjoerije. De heersende klasse van Mandsjoerije voornamelijk bestaande uit grootgrondbezitters en mijn eigenaren, verzetten zich echter tegen een economische afhankelijkheid van de zuidchinese bourgeoisie. Met Tsjang-Tso-Lin aan het hoofd der regering vochten zij voor de onafhankelijkheid van HUN kapitaal.

Uit den aard der zaak was dit voor Japan van grote betekenis. De strijd der chinese regering ging nu niet alleen tegen Japan maar ook tegen Tsjang-Tso-Lin. Omgekeerd kon de laatste zijn doel echter pas bereiken indien hij ruggesteun zocht bij Japan. Daardoor liepen de belangen van beide vaak parallel. Uit het volgende zal echter blijken dat er tussen beide ook grote tegenstellingen bestonden.

Terwijl de strijd om Mandsjoerije tussen de hoofdmachten China en Japan ging, kon het echter door de bijzondere omstandigheden lijken of er in Mandsjoerije een "burgeroorlog" uitgevochten werd. Doordat immers de Nankingregering onder leiding van Tsjang-Kai-Sjek, beweerde dat Mandsjoerije bij China "behoorde" werd de generaal Tsjang-Tso-Lin zo iets als een opstandige generaal, die neergeslagen moest worden. Maar het neerslaan van den laatste en het vestigen van het chinese gezag in Mandsjoerije zou voor Japan een grootgevaar betekenen.

Vandaar dat elke aanval van de Nankingregering op Tsjang-Tso-Lin door de japanse regering werd uitgelegd als een "burgeroorlog" die de japanse belangen in Mandsjoerije schaadde. Onder deze "rechtvaardiging" kon Japan dan zijn troepen laten binnenrukken. Zo bijv. in 1925.

In dit jaar werd een strijd gevoerd tussen Tsjang-Tso-Lin en de toenmalige generaal van Peking Feng-Hu-Hsiang. Eén van de aanvoerders van Tsjang-Tso-Lin liep echter naar de Pekingse generaal over, die op zijn beurt weer in verbanding stond met Tsjang-Kai-Sjek, dus met de Nankingregering. Door dit verraad kon Tsjang-Tso-Lin niet stand houden, en konden de chinese legers westmandsjoerije binnenrukken en

23/ de spoorlijn Peking-Moekden bezetten.

Dit betekende een gevaar voor de japanse bezittingen in deze gebieden. Vandaar dat om de "orde" te handhaven en het "communisme te bestrijden" Japan een neutrale zone afkondigde van 7 mijl links en rechts van de Zuid-Mandsjoerijse spoorweg. De chinese legers konden niet verder oprukken. Tsjang-Tso-Lin kreeg tijd nieuwe troepen te verzamelen, waarna het niet lang meer duurde of de chinese troepen werden teruggeslagen.

In 1928 werd daarentegen weer een actie door de Kwo-Min-Tang vanuit Peking tegen Tsjang-Tso-Lin ondernomen. Opnieuw dreigde de "burgeroorlog", zoals de Japanners het noemden, in Mandsjoerije uitgevochten te worden. Vandaar dat de Japanse generaal Tanaka (de man van het zgn. beruchte rapport) toen bekend maakte, dat, indien in Mandsjoerije weer een burgeroorlog zou worden uitgevochten, Japan zich genoodzaakt zou zien zelf de "vrede en orde in Mandsjoerije te handhaven". De chinese troepen trokken daarop niet voorbij de "grote muur".

Zoals we straks nog duidelijker zullen zien, was de binnenlandse politiek van Tsjang-Tso-Lin gericht op de versterking van de macht der mandsjoerijse bezittende klasse. Dit echter was niet de bedoeling van de japanse regering. Daarbij gevoegd het feit, dat de strijd van Tsjang-Tso-Lin tegen de Nanking-regering niet altijd even gelukkig verliep, is het duidelijk, dat hij op zeker moment voor de japanse heersende klasse een-sta-in-de-weg werd. Men beweert, dat hij door japanse militairen uit de weg is geruimd. Toch lukte het de japanse regering niet in Mandsjoerije iemand als opvolger te krijgen, die direct naar hun pijpen zou dansen. De opvolger werd Tsjang-Hsue-Liang, de zoon van de vermoorde generaal, die echter veel meer dan zijn vader bereid was met de Nanking-regering samen te werken. In December 1929 verklaarde hij Mandsjoerije onder het gezag van Nanking. Zo was dus opnieuw de "autonomie", dat waren dus meteen de belangen van het japanse kapitaal, in gevaar gebracht. Door de inval van 1931 werd aan dit dreigend gevaar echter een einde gemaakt.

2. BELASTING-HEFFING, Valuta-Manipulaties en landbouw-monopolies.

Ook van al deze dingen had het japanse kapitaal te lijden. Wel is waar waren de buitenlanders zelf van belastingen vrij gesteld, maar door de zeer zware belastingdruk op de bevolking werd, zo zeggen de japanse berichten, de "koopkracht van de bevolking" gedrukt en zou Mandsjoerije op deze wijze meer en meer als afzetgebied verloren gaan.

Zo was het ook met het geld als circulatie-middel, wat voor de handel van zeer groot nadeel is, maar door een voortdurende vergroting van de bankbiljetten-circulatie ontstond een inflatie, wat voor de landbouw-bevolking en het industrie-proletariaat prakties neerkwam

op een "wettelijke afpersing" en voor de "autoriteiten" op een voortdurende verrijking. "Op monetair gebied heerste in Mandsjoerije in 1931 een volslagen chaos"....."Kortom, het was niet anders dan een monsterachtige officiële rooverij, waarvan de uitgebreidheid en de uitwerkingen moeilijk zijn te schatten". Zie : Lyttox-rapport.....)

Brachten dus deze oorzaken grote moeilijkheden voor de japanse handel, minstens zo belangrijk was het volgende: De verkoop van landbouw-producten was door de chinees-mandsjoerijse regering zodanig gemonopoliseerd, dat zij het uitsluitende recht bezat, deze producten op te kopen, waarvoor geld (bankpapier) werd betaald, dat in de regel niet op de vrije markt inwisselbaar was. Zodoende had deze regering niet alleen een monopolie-positie wat de prijs betreft, maar tegelijkertijd waren de landbouw-exporteurs van de regering afhankelijk. Op deze wijze gelukte het Tsjang-Tso-Lin de hoge militaire uitgaven te dekken. Wel konden de japanse exporteurs zich met japanse regeringssteun handhaven, maar deze toestand kon op de duur niet voortduren en zeker niet als in de crisis het japanse kapitaal voor nog grotere moeilijkheden komt te staan.

3. Verbod van land-pachten. Op alle mogelijke winzen trachtte de Mandsjoerijse regering het verpachten van land aan Japan tegen te gaan. Zelfs werd de doodstraf gesteld op het verpachten van land aan vreemdelingen. Maar ook hier moest de mandsjoerijse regering op de duur wijken. Grote japanse banken werden voor dit doel opgericht. Men ging als volgt te werk: Er werd geld geleend, b.v. aan boeren om hun land te verzorgen of om de hoge belastingen te betalen. In onderpand werd dan het land gegeven. Maar de boer kon over het algemeen de gelden en de renten niet terugbetalen. In zo'n geval werd het land dan verkocht en kwam op deze wijze in japanse handen. Zo gelukte het de japanse maatschappijen in 1931 ongeveer 200.000 H.A. in handen te krijgen.

4. De Koreanen. Natuurlijk was er ook een "minderheden-kwestie". In 1910 annexeerde Japan Korea, waardoor het japanse rijk aan Mandsjoerije kwam te grenzen. Thans wonen in Mandsjoerije ongeveer 1 miljoen Koreanen, waarvan bijna de helft in het vroegere chinese grensdistrict Chientao woont. In dit district werden de Koreanen toegestaan land te pachten. Daarbuiten niet.

Toen in 1915 de Japanners het recht kregen in Zuid-Mandsjoerije en Binnen-Mongolie te wonen, handel te drijven en land te pachten, beweerden de Japanners later, dat dit recht ook van toepassing was op alle japanse onderdanen, dus ook op

de Koreanen. Dit geschil bleef slepende en werd niet tot oplossing gebracht.

De Koreanen in het district Chientao stonden onder chinese wetten, chinese politie handhaafde daar de orde. Op de duur echter trachtte Japan, om redenen die overduidelijk zijn, in Chientao de japanse wetten te laten gelden en japans politie-toezicht op de Koreanen uit te oefenen, daarbij kwam dat Japan voortdurend Koreanen naar Mandsjoekwo liet emigreren. Daardoor echter verloor door een indertijd ingestelde chinese maatregel zo'n Koreaan de japans nationaliteit. Japan echter erkende deze maatregel niet. Wat was hiervan het gevolg? Het japanse kapitaal, dat zelf niet in het bezit kon komen van grond in Mandsjoerije, verschaftte de Koreanen het kapitaal om dit aan te kopen, zich landbouwmachines en kunstmest aan te schaffen. Daardoor steeg de japanse invloed in Mandsjoekwo en werden de Koreanen de vooruitgeschoven posten van het japanse kapitaal.

Uit de aard der zaak was dit de mandsjoerijse autoriteiten spoedig bekend. Het gevolg was dat de Koreanen werden geboycot. Menigmaal werden ze ook door de mandsjoerijse landbouwers, die door de regering opgehitst werden, mishandeld. In zulke gevallen riepen de Koreanen de hulp in van de japanse politie of van de japanse legers. Op deze wijze konden vaak mishandelingen of vechtpartijen tussen Mandsjoerijers en Koreanen door de japanse geldschietters uitgelokt worden. En één dezer vechtpartijen, die plaats vond op 1 Juli 1931 bracht, naast de moord op de japanse spion Nakamura, Japan tot "nationale verontwaardiging". De oorlog tussen China en Japan zette in en de japanse legers vielen als eerste doel Mandsjoerije binnen. Later zou de rest van China volgen.

De economische betekenis van Mandsjoerije voor Japan.

We zullen tans nagaan, welke betekenis Mandsjoerije heeft voor Japan voor zover het van belang is voor de grondstoffenverwerking der japanse industrie en voor de afzet van de japanse waren.

Allereerst iets over de japanse voedselvoorziening. Het belangrijkste japanse voedsel is de rijst ende soja. Voorzover in Japan een tekort is aan rijst, wordt de rest ingevoerd uit Korea en Formosa. Het belangrijkste product is de soja, zij wordt uit Mandsjoerije ingevoerd. Meer dan 50% van de Mandsjoerijse uitvoer bestaat uit sojaproducten. Hiervan neemt Japan 20% der bonen en 70% der koeken af, die als meststof in de landbouw worden gebruikt.

De grondstoffen.

Zoals we reeds zagen uit het voorgaande, wordt in Mandsjoerije ijzererts gevonden met een vrij laag ijzergehalte. Vandaar dat de

Zuidmandsjoerijse spoorwegmij. tot op dit ogenblik, voor wat de ijzerproductie betreft met verlies werkt. Om de productie en de outillage van het bedrijf te vergroten werd in 1934 de Ansjanmijn (van de zd. Mandsj. spoorw.mij.) door een groter concern, het Sjowaconcern overgenomen. Geweldige kapitalen werden in het niet rendabele bedrijf gestopt. Tans wordt de productie belangrijker.

De productie van steenkool is van meer betekenis. Dit komt de japanse steenkoolproductie, die over weinig antraciet en kooks beschikt, ten goede. Een nadeel voor de japanse mijn eigenaren is, echter, dat de mandsjoeerijse kool veel en veel goedkoper is dan de japanse. De japanse steenkoolindustrie wordt dan ook gekontingenteerd.

Evenmin als in Japan wordt in Mandsjoeerij petroleum gevonden. Daarentegen zijn er uitgebreide olie- en steenlagen; op het ogenblik produceert een grote fabriek minerale oliën uit de leisteelaag die over de kolenbedding van Toesjoen heenligt. Daar deze leisteel toch moet worden verwijderd, is de exploitatie niet al te kostbaar. Sommige berichten melden dat in de laatste jaren ongeveer 300.000 ton ruwe olie op deze wijze kon worden voortgebracht. Ofschoon deze productie wel stijgende is, zijn de productiekosten, vergeleken met de normale wijze van produceren veel te hoog.

Verder tracht men in Mandsjoeerij te komen tot uitgebreide katoenaanplant.

Afzetgebied. Van meer betekenis is Mandsjoeerij als afzetgebied. De uitvoer van Japan naar Mandsjoeerij bedroeg bijv. in 1928 9,1% van de totale uitvoer, in 1934 reeds 18,6%. Bedroeg het japanse aandeel 58,4% van de totale invoer van Mandsjoeerij (1932) in 1935 was dit reeds 75,4%. Uit deze cijfers blijkt, dat Mandsjoeerij als afzetgebied van veel betekenis wordt.

Invoer van Japan naar Mandsjoeerij, met inbegrip van de Kwangtungprovincie		
	in %	in mill. yen
1932	58,4	197
33	65,8	340
34	68,8	408
35	75,4	456

De chinese goederen werden daarentegen gedurende deze periode steeds meer van de mandsjoeerijse markt verdrongen. Dit blijkt uit het volgende:

27/ Invoer van China en Japan in Mandsjoeerij:

(1935 1 ste halfjaar.)

	Katoenen garens.		Zijden stukgoederen		Papier	
	japans	chinees	japans	chinees	japans	chinees
1932	29,9%	70%	50,1%	48,1%	58,7%	32,2%
1933	38,2	61,8	53,1	45,9	65,9	29,6
1934	43,4	56,3	87	12,7	78,4	17,1
1935	33,4	56,6	96,9	2,7	88,4	6,9

En deze tendens bestaat niet alleen voor bovengenoemde goederen, maar ook voor katoenen stukgoederen, thee enz.

Samenvatting: Zoals we dus zagen, is de inval van Japan in Mandsjoeerij niet zo maar plotseling in 1931 geschied. Er ging reeds een lange imperialistische ontwikkeling aan vooraf. Alleen kwamen in 1931 de tegenstellingen tot een hoogtepunt. Tegelijkertijd konden deze tegenstellingen juist in die tijd tot dit hoogtepunt komen, doordat in 1931 de crisis in Japan zijn dieptepunt had bereikt, de handel geweldig terugliep, de buitenlandse afzetmarkten zich voor japanse waren begonnen te sluiten en China tegen deze tijd tot grote kapitaalexport in Mandsjoeerij overging. Al deze oorzaken werkten samen en deze, gevoegd bij de binnenlandse toestanden in Mandsjoeerij maakten het, dat Japan juist in die tijd binnenviel. Om uit de crisis te komen, moest Japan naar nieuwe afzetmarkten zoeken, zodat het weer opnieuw in het bezit kon komen van grondstoffen. Daarvoor was nodig dat de chinese invloed in Mandsjoeerij grondig moest worden gebroken.

Voor de andere landen viel het diepste punt van de crisis na 1932. De "saneringsmaatregelen" van de verschillende grootmachten om uit deze crisis te komen, dateren dan ook vooral van na 1932. Nog meer afzetgebieden werden gesloten, waardoor het japanse kapitaal opnieuw direct gedwongen werd naar andere markten om te zien. Zowel voor de grondstoffen als voor de afzet der goederen is China een gebied, dat voor een kapitalistische ontwikkeling nog geweldige mogelijkheden in zich draagt.

In het voorgaande is gebleken, hoe Japan de drijvende macht is, die in Oost-Azië meer en meer de oude productiewijze verdringt en daarvoor in de plaats het kapitalisme brengt.

Om de ontwikkeling en de mogelijkheden van het japanse kapitaal en daarmee de bevrijding van het japanse proletariaat te leren kennen, zal het daarom ook in de toekomst van doorslaggevend belang zijn de ontwikkeling in Mandsjoeerij en China te volgen. Het japanse probleem is mettertijd uitgegroeid

tot een Aziatisch "Probleem". Bekeken van het standpunt der arbeidende klassen wil dit zeggen, dat over een veel groter gebied dan Japan de tegenstelling uitgebuite en uitbuiters op kapitalistische grondslag wordt doorgevoerd. Als de japanse imperialisten beweren, dat hun zending is : de bevrijding van 800 miljoen mensen, dan kunnen zij wel eens gelijk krijgen. Alleen zal de bevrijding er dan wat anders uitzien.

Postabonnees opgelet!!!!

Voor de meeste van onze postabonnees loopt het abonnement bij vooruitbetaling (10 nummers à 70 cent) met dit nummer af. Wie zijn abonnement wil verlengen, gelieve opnieuw voor 10 nummers te storten op rekening van J.Meijer. Het volgende nummer wordt alleen toegezonden aan hen, die hun abonnement hebben vernieuwd.

Spaanse vluchtelingen!!!

De internationale "commission pour l'aide aux réfugiés Espagnols " kwam begin Maart 1939 met haar eerste "Bulletin d'information", waaraan wij hetvolgend bericht omtrent de concentratiekampen in Perpignan ontleen.

De concentratiekampen die de franse regering voor de spaanse vluchtelingen liet inrichten, zijn uitgestrekte velden, die met prikkeldraad zijn omgeven. Het leven in deze kampen speelt zich af onder mishandeling, honger en onophoudelijke regen; Zonder een dak boven het hoofd.

Genoemd informatiebulletin toont aan, dat deze mensen moeten leven als kudden vee, dat hun gezondheid door allerlei ziekten bedreigd wordt. Vrouwen noch kinderen worden in deze kampen ontzien. Vrouwen als bijv. Maria Manonelles, die zwanger is en kort voor haar bevalling staat, haar éénjarig dochttertje bij zich, moeten op een hoop stroo slapen. Kinderen van 10 en 12 jaar, in het concentratiekamp opgesloten, slapen zonder dekens in regen en kou, zonder dat zij iets hebben om zich toe te dekken of te beschutten.

Een Spanjaard die Perpignan bereikt heeft, bericht ons:

De katalaanse regering riep ons bijeen in Centre Catalan, om ons een klein bedrag en een spoorkaartje te geven naar Parijs Terwijl wij voor het buro stonden te wachten, zagen wij binnen politieagenten. Eén van hen zei tegen mij met luide stem: "Alle Spanjaarden, die in dit lokaal zijn, zijn gearresteerd!!

Erigen van ons wilden zich niet laten arresteren en vluchten op de daken van er naast staande huizen; maar de politieagenten volgden ons en namen ons daar te pakken. Wij bevonden ons in een groep van tweehonderd personen en werden onder goede bewaking naar het politie-bureau en vandaar in vrachtauto's naar het concentratiekamp Las Harras (Perpignan) gebracht.

In het kamp kwamen wij om 9 uur 's avonds aan. Het was een donkere en regenachtige nacht. Wij gingen door een grote ijzeren deur, die bewaakt werd door een legioen-soldaat met het geweer op de schouder. Men schreef onze namen op en verklaarde ons, dat wij in arrest waren. Wij lieten onze passen zien, maar onze papieren interesseerden hen niet. Wij waren spaanse anti-fascisten en dit enigst vergrijp was genoeg om ons vast te houden. Wij vroegen waar wij zouden slapen. De bewakers begonnen te lachen en zeiden: "Hier, onder de vrije hemel". Het was koud, het regende. Wij vroegen: "Geeft U ons geen dekens, om ons toe te dekken?" Inplaats van antwoord te geven, leverde men ons over aan de legioen-soldaten, die ons met kolfslagen uit elkander dreven, terwijl zij schreeuwden: "Verdergaan, verdergaan!" Dat was iedere keer het gebruikelijke antwoord, wanneer een van ons iets vroeg. Ik begreep, dat het beter was te zwijgen: géén dekens te verlangen, géén stuk brood te eten, géén dak boven het hoofd om zich tegen kou en regen te beschermen.

Ik besloot te zwijgen en mij te oriënteren. Zo begon ik het kamp te doorkruisen. Elke tien passen stond een soldaat op wacht, het geweer op de schouder. Uitgeput door vermoeidheid probeerden honderden mensen in de regen te slapen onder de bomen, of zij drukten zich tegen de muren aan, die om het kamp stonden.

In het midden van het veld vond ik een oude loods. Aan elke kant stonden twee of drie barakken en een stuk verder probeerden mensen in de regen te slapen. Nog verder weg was het prikkeldraad en elke tien meter stond een soldaat. Als ik een van hen naderde, werd ik met geweerlagen en geschreeuw: "doorlopen, doorlopen!" ontvangen.

Het regende. Ik had honger en was koud. Waar slapen? Hoe de nacht doorbrengen? Ik vroeg een groep mensen, die zich onder een boom beschutten: "Is het geoorloofd die barakken of die loods in te gaan?" In gedrukte stemming werd mij geantwoord: "Nee, zij zijn overvol". Ik gaf mij niet gewonnen en ging erheen. Men kon niet naar binnen, het was er vol met gewonden en zieken. Ik ging midden door het kamp terug. Iedere keer als ik in de buurt van een der bewakers kwam, die daar groot en zwart stonden, werd ik met het geweer bedreigd en men schreeuwde mij toe: "Doorlopen, doorlopen. Ik dacht bij mijzelf: "Wanneer er mensen van mijn partij hier zijn, zullen ze mij minstens bij hen onder de dekens nemen." Ik begon met

luide stem namen te roepen. Iemand antwoordde mij vanuit het grote magazijn, dat op een oude kerk geleek. Ik rende naar de deur. Het was onmogelijk binnen te komen. Honderden en honderden mensen lagen samengeperst op de grond, op een weinig stro. Achteraan, in een hoek gesmakt, bevonden zich een dozijn kameraden van mij. Naar hen toe te gaan betekende voor mij, wat te eten, en vóór alles wat warmte te krijgen. Ik besloot er heen te gaan en moest over veel benen lopen. Op de heftige protesten, die ik daardoor opriep, antwoordden mijn kameraden, die mij in verdediging namen. Zij gaven mij wat te eten en boden mij aan tussen hen in te slapen.

Zo zou ik de nacht doorgebracht hebben, als iemand ons niet gezegd had, dat er een deur open- en "beslist" zonder bewaking was. Wij stonden op en gingen naar buiten. Maar ontsnapping mislukte en we moesten de nacht in de regen doorbrengen.

In de vroege morgen schreeuwden de bewakers: "Opstaan, opstaan!" en dreven ons naar het midden van het kamp. Vandaar brachten zij ons onder goede bewaking naar het station. Iets later ontvluchtte ik.

Mijn vrijheid was echter van korte duur. Drie uur later was ik opnieuw gegrepen en in het kamp teruggebracht. Om drie uur in de middag kregen we een droog stuk brood een een sardientje: dat was het rantsoen voor de gehele dag! De politie-agent, die het ons gaf, schold ons uit op de volgende manier: "Dat zijn die dapperen, die voor Franco zijn gevlucht, de dieven en moordenaars van weerloze burgers". Toen we hierop antwoord gaven, dreef hij ons naar een hoek om ons brutaal te ranselen.

Ondanks dit alles is het concentratie-kamp van La Havas volgens alle verkregen informatie het beste kamp in de Oost-Pyreneeën. Ik had gelegenheid met vluchtelingen uit alle andere kampen te spreken. Daar is het leven nog veel harder dan in het kamp La Havas. Meer honger, meer kou, groter mishandelingen. Elke dag sterven vele van honger en kou. Anderen, gewonden of zieken die uit Spanje zijn gekomen sterven, omdat zij geen verpleging vinden. In alle kampen slaapt men onder de blote hemel en in die aan de kust, op het zand aan het strand. Als rantsoen iedere dag een stuk droog brood en soms niets anders, afgezien van het geschreeuw der bewakers en de gewerkolfstoten.

De internationale commissie voor hulp aan spaanse vluchtelingen, waaronder zich o.a. James Marton, Fenner Brockway, Henk Sneevliet, Ignazio Silone, Marceau Pivert bevinden, helpt alle vluchtelingen uit de spaanse arbeidersbeweging, die niet

bij de partijkommunistische of anarchistische hulporganisaties terecht kunnen, bijv. linkssocialisten, P.O.U.M., strijders der internationale brigade, leden van duitse en italiaanse emigrantenorganisaties enz.

Deze commissie verzamelt geld en kledingstukken en probeert, door middel ener internationale aktie, hulp te brengen; zij heeft tot op dit ogenblik, afgezien van haar directe hulpdienst, drie bierenkolonies ingericht, om tenminste enige vluchtelingen een bestaansmogelijkheid te verschaffen.

ALS UW ABONNEMENT IS AFGELOPEN, STORT DAN VOOR DE VOLGENDE
10 NUMMERS 70 CENT OP POSTGIRO 316 779 (J. Meijer, Chassé-
straat 11 Amsterdam W.)

DE PLAATS VAN DE OUDE VAKVEREENIGINGEN.

In het door de Société d'Etudes et d'Informations Economiques in Parijs uitgegeven Bulletin Quotidien van 30 Maart 1939 is afgedrukt het verslag van een redevoering van Matthew Woll, de vice-president van de Amerikaansche Vakverenigingscentrale, gehouden voor de Staats-Handelskamer te New-York.

Woll hield zich bezig met de uitspraak van het Opperste Gerechtshof over de staking met bedrijfsbezetting van 27 Februari. De voornaamste inhoud van zijn rede kan met de volgende korte citaten worden weergegeven:

"De feiten toonen afdoende aan, tot aan welk punt de verantwoordelijke leider van de Amerikaansche Federatie van de Arbeid, inzake het probleem van de bedrijfsbezetting, het zelfde gezichtspunt heeft als de verantwoordelijke leider van het Amerikaansche ondernemersdom. Indien ons uitgangspunt verschillend is, heden ontmoeten wij elkaar om éénstemmig de felle veroordeeling der fabrieksbezetting, door het Opperste Gerechtshof, goed te keuren".

"Indien Gij de redevoeringen bestudeert die op onze jaarvergaderingen gehouden zijn, kunt gij erkennen, dat de Federatie zich steeds zonder voorbehoud heeft uitgesproken voor de bescherming van de ondernemingen, van de particuliere eigendom en de vrijheid van handel".

2/ "Wij zijn er van overtuigd, dat het in het algemeen belang is, dat de particuliere industrie de voor haar ontwikkeling noodige aansporingen krijgt, waardoor zij in staat zal zijn door het scheppen van nieuwe arbeidsgelegenheid, het land te dienen . . . "

"Wij verklaren, dat diegenen, die hun kapitaal in de particuliere industrie beleggen de zekerheid van een behoorlijk inkomen moeten hebben en dat de arbeiders een loon zullen verkrijgen, dat hen en hun families veroorlooft in welstand te leven".

"Daarenboven hebben wij weer ons vertrouwen uitgesproken in de noodzakelykheid van nauwe samenwerking tusschen de leiders van de ondernemingen en van de arbeiders, en zulks niet slechts in het belang van de beide in het geding zijnde groepen, maar in dat van het algemeen welzijn".

Bij dit nummer van "Radencommunisme" voegen we een circulaire inzake financiële bijdragen voor ons "machinepark". We willen de ruimte die we nog beschikbaar hebben benutten om toch nog iets te zeggen over de politieke noodzaak ons werk voort te zetten en zoo mogelijk uit te breiden.

Voor steeds meer arbeiders wordt het duidelyk, dat de groote socialistische arbeidersbeweging zich geheel heeft overgegeven aan haar nationale bourgeoisie. De aftakeling van de Tweede en Derde Internationale dus, is er voornamelyk één van beginselen. Hun landelyke secties zijn, ondanks de oude internationale leuzen die zij soms, opgepoetst, den volke vertoonen, verworden tot nationale socialistische bewegingen.

Het verschil tusschen de zich noemende Nationaal-socialistische Beweging en de secties der IIe en IIIe Internationale is, dat de eerste heult met de regeering der landen waar het Kapitaal op uitgesproken fascistische wijze de lakens uitdeelt en de anderen zich hecht verbonden hebben met de democratische staatsvorm waarmede de andere kapitaalsgroepen nu nog de volkeren beheerschen.

Beiden schreeuwen hier te lande over Vrijheid, Arbeid, Brood voor den arbeider; recht op arbeid; het wégstemmen van het politieke christendom uit de regeering en natuurlyk van elkáár uit het parlement.

RADEN NR. 11 COMMUNISME

+++++

DUISSLAND IN DE CRISIS VAN 1929. II (alot)
De arbeidersbeweging graaft haar
eigen graf. Hitler voltrekt de
begrafenis!

Int. Instituut
Soc. Geschiedenis
Amsterdam

In het eerste artikel schetsten we de uitgangspunten van de "totalitaire ekonomie" door de de-
vieszenverordeningen van Brüning. Het tweede houdt
zich bezig met de zelfvernietiging der arbeiders-
beweging en de uitgangspunten van de "totalitairestaat"

Hoewel de grondslagen voor de totalitaire ekonomie reeds in Juni 1931 werden gelegd, maakte de staatsinmenging in de organisatie en de leiding van het bedrijfsleven van 1931 tot 1933 weinig vorderingen, doordat de binnenlandse onrust dit onmogelyk maakte. Door de voortdurend krachtiger om zich heen grijpende crisis daalden de staatsinkomsten zeer snel, terwijl de uitgaven in even snel tempo stegen. Het afbreken van de lonen en salarissen der staatsambtenaren, benevens de afbraak der sociale verzekeringen stonden daarom nr. 1 op het program van de staatswerkzaamheid. Zo kon er in Duitsland ook niet veel komen van een krisissteun aan de noodlijdende industrieën en aan de boeren, zoals we dat in Nederland kennen, maar gold voor hen in hoofdzaak het : Help U zelf! Daarom voerden de ondernemers de ene loonsverlaging na de andere door. De ene industrie na de andere werd onder het mes genomen, zodat alleen in de loop van 1931 gemiddeld een loonsverlaging van 15 % over 12 miljoen arbeiders was doorgevoerd.